

SKÒŁA NIEPÒTRZÉBNOSCÓW

Czē lēdzēska rozmiejā, co sā do nich mōwi? Pi-sze? Czē wiedzā, ò czim sā ne wszētcczē cēzōjāzēkōwē spiēwē w radio? Te rozmajitē „Despacita”? Wiele lēdzy wiē, co stoi jima na taczi kòszulce (tiszerce) pò anielskù napisónē? Wiē taczi knòp, co jedze àutobùsā, że lēdze czētajā z jegò piersē straszné gļēpòtē? I pòdsmiēwajā sā niejedny. A wēszczērzejā. A òn jedze dali jak nen „człowiek z lēscā na głowie” ze spiēwē „Elektricznēch Gitarów”...

Kùli z tēch lēdzēsków, co sā czedē ūczelē w szkòłach jinēch jāzēkòw/ przedmiotów, dzysò z nich kòrzištò? Na co spiēwòkòwi technicznē cēchòwaniē i termòdinamika, a mechanikòwi ūczba ruszczich nòrodnēch tuńców? Za czim ūczēc wikszoscē tegò, czej to do nicze w zēcym sā nie przēdòwò...? Òdpòwiēsc je prostò: zebē szkòlny a jiny profesorē mielē robòtā!

Na co spiēwòkòwi technicznē cēchòwaniē i termòdinamika, a mechanikòwi ūczba ruszczich nòrodnēch tuńców?

Za czim ūczēc wikszoscē tegò, czej to do nicze w zēcym sā nie przēdòwò...?

Czej tak, tej mòže bē załòžēc nowā szkòłā czēsto niepòtrzēbnēch rzeczów...? I zabédowac to jinyma niepòtrzēbnyma ūrządownikama w kùratoriach a minysterstwach...? Mòže chto taczi pateńt òd mie kùpi? Chcemē to pòzwac „Spòdlecznā Szkòłā Czēstēch Niepòtrzēbnosców”. Direchtòr – niepòtrzēbchtòr. Szkòlny – niepòtrzēbnòlny. Wòzny – ej! Wòzny bē mùszòł bēc normalny, cobē trzēmāc dwiērze szerok òpen, czej sta chātnēch pchałobē sā do bēna. Bò òferta, szkòłowi bēdēnk bē bēf baro bòkadny.

Practicznē zajāca z: czētaniò ūniowēch instrukcjów òbsłudzi statków wszelejaczich, mówieniò kròtczima szlabizoma: jo, jo wa-sto kò-mi-sa-rzu, rozpòznòwaniò dwadzesce zortów człowieka pòmiedzē chłopā a białkā, niezētaniò kreditowēch ùmòwów, rēchtowaniò marszów za i procēm, zapòliwaniò zni-tów przed sądoma, bòlnicomā i miāsnymā krómo-mā, tłómaczeniò, że zēcē zwierzāca je wòzniészē òd zēcò człowieka, pòliticzny pòprawnoszczē, òddòwaniò rabùsznikòwi dobētkù na kòzdē żądaniē, dogòdiwaniò sā z terrorisā, szukaniò jasnēch stròn dzewāt-tu, chwòleniò przēpòlonégò pòtniò, seksualnégò wēchòwaniò dlò 50+, klēczeniò w ūrządze, spaniò w kòscele, ūtcēwégò płaceniò pòdatków, sfēchaniò w całownym wēproscie lēdzy z Brukselē a wlòžaniò na drzewiā z transpareńtā.

Teoriò bē bēta zapisónò w centnarowēch, mądrēch ksążkach: „Pòl-kasz” dlò wszētcczych” profesorczy Anē Janinē Niemówie-Dodzeczypokaszēbskù, „Szkòła krā-ceniò w lewò” Marka Lew-Dobētnégò, „Kròtczi kùrs mùdzeniò” Aleksa Zmùdē, „Doradnik zgnilca dlò za-awansowónēch” Bòlesa Gnilòszka, „Encyklopediò gļēpòtē” (dokòz karna ūczafēch pòd redakcjā profesora Remùsa Dołemóna), a w pòdrācznikach: „Marks dlò ùpiartēch” dr Sławē Hilter, „Jāzēk demòkracje” mgr Zuzanē Ūrnē, „Matematika liczeniò głòsów” Zenóna Skamzòcha a „Geògrafiò saniò gļupēch” Adolfa Zòrenka.

Cobē zaliczēc egzaminē, mùszòłbē przēcztac ze zroz-mienimartiklezczādnika „Pros-to w pēsk”: „Czemù socja-lizm je nòlepszi dlò roslē-nów, zwierzāt a lēdzy?”, „Pierszi tēsāc felów mònar-chie”, „Midzē abòrcjā a eùta-nazjā – dilematē dzysdniowi Hòlandie”, „Piesniò do kònia

czē kùnc piesnie?”, „Wszēsccē jesmē niefùlspròwny, le niejedny majā na to kwitē”, „Jak sā mądrawac zeza grańcē”, „Krējamnotē òbròbianiò tētū w internece” a „Feminizm na progù andropaùzē”.

Lekturē òbrzēsškòwē: kriminał Piotra Szātka „Chto ùpitosił karpia na Wilējā?”, zbiér „15 sonetów na 15. benefis Jówczy Skrómnégò”, nordsocrealisticzny roman Artura Krēsškòwsczégò „Tē nie stòł przede mnā w rēdze”, „Trupczy òd Fòpczi” – felietónē węgarnionē przez cenzurā, wspòminczi ks. Antóna Przegrzechē „Wszētccē mē bēlē słužkama w PRL” czē „Przēpòlonò wòda” Féliksa Ūmiartégò – kùcharskò ksążka dlò chłopów.

Do téatru a kina bē mùszòł jic na: „Chcemē so zro-bic pòrēch w sejmie na Gwiòzdkā” (historicznò kòmē-diò), „Mēma, dze sā pòdzałē pòdatczy?” (s-f), „Ama-zonczi a mlēcznē zābē” (dokùment), „To je dłudzi, to je kròtczi abò mój tata kùpił kòzā 2” (mùsical) a „Lie-be Angelkò, jak to szło?” (sensacjowi).

Pò taczi szkòle pòwstòłbē dlò swiata nowi, lepszi człowiek. Bez tradicjowēch ūdzywnieniów. Wszētccē bądā równy. Mdā bratoma. Mdā wòlny. Ale, ale! Nie bēto to ju czasā? Cos tu mie mòckò zaleca francēskā parfimā...

• TÓMK FÓPKA